

Groen en Heem Actueel

Nr.1, maart 2017

Nieuwsbrief van de vereniging Groen en Heem Valkenswaard e.o. betrokken bij onze natuur en cultuurhistorie!

Correspondentieadres

Groen en Heem Valkenswaard e.o., Oranje Nassaustraat 63, 5554 AE, Valkenswaard
+31-(0)40-22 60 010, info@groen-heemvalkenswaard.nl

Redactie

Bas Verbeek, (eindredactie en lay-out)
Albert Aten en Lambert de Brouwer (redactieleden)

Agenda

April

+/- 10 april: uitspraak rechtbank beroep Eurocircuit*

+/- 20 april: uitspraak N69 Raad van State*

Mei

22 Algemene leden vergadering**

Over de activiteiten met:

- een ster* : meer informatie in dit nummer
- twee sterren** : wordt u nog over geïnformeerd.
- drie sterren*** : datum onder voorbehoud

Wist u dat...

... rond 20 april de uitspraak van Raad van State inzake N69 wordt verwacht;
... op 22 mei de jaarlijkse ledenvergadering van Groen en Heem plaatsvindt;
... de bezwarencommissie ons gelijk heeft gegeven in de zaak reclame-uitingen op Carolus gebouw;
... de werkgroep natuurbehoud Waalre flink aan de weg timmert;
... de gemeente voornemens is het fietspad door de Malpie te verbreden van 2.20 naar 3 meter;
... de ontwikkelingsplannen voor het project Groote Heide worden behandeld in gemeenteraad;
... de gemeente Valkenswaard de kapcriteria voor "kappen van bomen zonder vergunning" heeft verruimd van een meter naar twee meter stamomtrek;
... nog niet door ieder lid de contributie voor 2017 is voldaan;

Van het Bestuur

Algemene Ledenvergadering 2016

Op maandagavond 22 mei zal de jaarlijkse algemene ledenvergadering worden gehouden in “**de Oranjeboom**” aan de Westerhovenseweg 2 te Dommelen.

Voorlopige agenda:

19:30 Inloop met koffie

20:00 Aanvang ledenvergadering

20:45 Lezing Sergé Bogaerts: “**amfibieën en reptielen van Valkenswaard en omstreken**”

21:30 Rondvraag

22:00 Einde

Sergé is afgestudeerd bioloog en al jaren actief als vrijwilliger bij de Stichting RAVON (Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland). In de lezing zal Sergé de verschillende soorten voorstellen die in Valkenswaard en omgeving voorkomen en

Nieuws en actualiteiten

Werkgroep Natuurbehoud Waalre

De Groen en Heem werkgroep Natuurbehoud Waalre is ontstaan uit de Vereniging Natuurbehoud Waalre die zich keerde tegen de aanleg van het snelfietspad over de Oude Spoorbaan door de gemeenten Waalre en Valkenswaard. Op het moment dat de aanleg van het fietspad definitief werd, is gekeken naar een behoud van kennis en kwaliteit uit de bestaande groep. Er werd al samengewerkt met Groen en Heem Valkenswaard. Het leek dan ook logisch om de belangen van ‘groen’ Waalre veilig te stellen en een werkgroep voor Waalre binnen Groen en Heem te bemensen.

Sinds dat moment hebben Marion Hinderdael en Sergé Bogaerts, die ook bij de vereniging betrokken waren, deze rol op zich genomen. De insteek vanaf dat moment is breder geworden dan het fietspad alleen, maar dit blijft natuurlijk wel een belangrijk aandachtspunt.

Waar richten zij zich de komende tijd op?

uitleg geven over de soms bijzondere levenswijzen van deze diergroepen.

Het jaarverslag over 2016 alsmede de agenda voor de vergadering zullen u tijdig worden toegestuurd.

Graag, uiterlijk donderdag 18 mei, bericht aan info@groen-heemvalkenswaard.nl wanneer u aan de vergadering wenst deel te nemen.

Oproep contributie 2017

Leden die de contributie voor 2017 ad € 10 nog niet hebben overgemaakt kunnen dit doen op banknummer **NL17TRIO0391081616**, ten name van Groen en Heem Valkenswaard e.o.

- handhaving effecten van het fietspad op de omgeving (verlichting, gemotoriseerd verkeer, etc.)
- natuurcompensatie binnen de gemeente zoals Dommeldal/De Hogt
- beleidsontwikkelingen rond natuur- en bosbeheer
- relatie met de gemeente Waalre en met andere natuur- en milieuorganisaties zoals IVN.

Hoe dit verder vorm te geven wordt nader verkend. Er hebben onder andere al

gesprekken plaatsgevonden met de gemeente Waalre en met andere milieugroeperingen.

Ook wordt meer publiciteit gezocht en wordt een ledengroei vanuit Waalre verwacht. Eén van de eerste activiteiten die op de planning staat is in ieder geval een presentatie van Sergé over de amfibieën en reptielen van Valkenswaard en omstreken op de algemene ledenvergadering op 22 mei aanstaande.

Mocht er behoefte zijn aan eerder contact dan kan dat al via het e-mail adres: wergroepnatuurbewoudwaalre@gmail.com

Bezwaar reclame-uitingen Carolusgebouw Oranje Nassaustraat 8 gegrond

Op 25 augustus 2016 diende Groen en Heem een bezwaarschrift in tegen het plaatsen van reclame-uitingen aan het Carolusgebouw aan de Oranje Nassaustraat 8. De bezwarencommissie van de A2-gemeenten heeft het bezwaar gegrond verklaard maar het college van b&w heeft in afwijking van het advies toch besloten het bezwaarschrift alsnog ongegrond te verklaren en het omstreden besluit te handhaven. Het collegebesluit wordt nu echter wel nader gemotiveerd en voorzien van de juiste wettelijke grondslag.

De bezwarencommissie stelt in haar advies dat: *de commissie van oordeel is dat, bezwaarmaker, gelet op de statutaire doelstelling en de feitelijke werkzaamheden, belanghebbende is in onderhavige zaak.* Een belangrijk oordeel want nu staat ook zwart op wit dat onze vereniging Groen en Heem

Valkenswaard is aangemerkt als vereniging die op kan komen indien belangen van monumentgebouwen dat vereisen.

Ook inhoudelijk constateert de bezwarencommissie dat het college bij het nemen van het besluit er een potje van heeft gemaakt: *Verweerder (het college dus) heeft in het bestreden besluit niet deugdelijk gemotiveerd waarom verweerder afwijkt van het negatieve advies van de welstands- en monumentencommissie. Ook de nadere motivering in het verweerschrift is niet deugdelijk. Verweerder dient tevens de vermelding van de wettelijke grondslag te wijzigen in de beslissing op bezwaar.*

Kortom ons bezwaarschrift is op twee cruciale punten door de bezwarencommissie gehonoreerd en heeft het college er toe gedwongen haar besluit aan te passen. Wij gaan er vanuit dat in de toekomst de bezwarencommissie in het vervolg vaker onze argumenten op een correcte manier weegt en, indien nodig, het college adviseert haar plannen te wijzigen.

Verbreding fietspad over de Malpie

In het kader van de ontwikkeling van het plan Groote Heide (zie elders in dit bulletin) wil de gemeente zich verder profileren op het gebied van recreatie en toerisme. Men is van mening dat het verbreden van het fietspad van 2.20 naar 3 meter in die ambitie past en dat de werkzaamheden als regulier onderhoud kunnen worden beschouwd. Naast de verbreding naar 3 meter komen er aan weerszijden overrijdbare stroken van een halve meter. Groen en Heem staat uiterst

kritisch tegenover de plannen gezien het feit dat de Malpie in het Natura2000-gebied ligt, een overkoepelende naam voor een Europees natuurnetwerk waarvoor een heel streng beschermingsregime geldt.

De natuurbeschermingswet vereist nauwkeurig onderzoek naar aantasting van flora en fauna. Uit vooronderzoek is al duidelijk gebleken dat er sprake is van aantasting van natuurwaarden hetgeen betekent dat er sprake dient te zijn van een dwingend maatschappelijk belang, onderzoek naar alternatieve mogelijkheden dient plaats te vinden en compensatie is noodzakelijk.

Ook is het een provinciaal beschermd belangrijk cultuurhistorisch gebied met vele historische elementen. Zo is de Malpieberg een archeologisch monument waar steentijdvondsten gedaan, die mogelijk wijzen op een nederzetting. Het historisch element ligt midden in de natuur op een bijzondere plek in het beekdal. Gezien de aanwezigheid van belangrijke natuur- en cultuurhistorische waarden is Groen en Heem niet overtuigd van de noodzaak tot verbreding van het huidige fietspad. Het zou wel eens kunnen zijn dat door de verbreding, en bijgevolg, verstoring van rust en natuur in het gebied, de gemeente "het kind met het badwater" wegdoet. Wij houden ontwikkelingen nauwlettend in de gaten.

Verruiming kapcriteria bomen

In Valkenswaard is geen kapvergunning meer nodig voor bomen met een kleinere omtrek

dan 2 meter. Dan moet die boom wel op een speciale lijst van bomen staan. Staat de boom niet op die lijst, dan is wel een vergunning nodig als de stam breder is dan 1 meter. Vreemd!! Bomen die niet op de lijst staan zijn beter beschermd dan die er wel op staan. Dat is een unicum. Normaal is het andersom. Overleg met IVN en Bomenstichting heeft niet plaatsgehad.

In heel Nederland is de trend dat gemeenten steeds meer bomen vogelvrij verklaren. Het liberale idee dat 'de burger heus zelf wel kan beslissen of een boom gekapt moet worden' is helaas populair. Het wordt dan ook verkocht als bezuinigingsmiddel en als minder regeltjes. Minder aanvragen voor kapvergunningen bespaart de ambtenaar tijd. Dat gemeenten zo voor een groot deel de controle verliezen over wat er gekapt wordt, dat is van later zorg. De burger wordt hierdoor ook nog eens de mogelijkheid ontnomen om bezwaar te maken tegen bomenkap in de eigen omgeving. Want: geen vergunning nodig betekent veelal onverwachte kap in tuinen, zonder overleg met burens.

Ook hoeft de gemeente zelf ook geen vergunning meer te hebben voor door de gemeente zelf te kappen bomen. Het overgrote deel van de vergunningen wordt door de gemeente zelf aangevraagd. Dat geeft dus nu extra "kapruimte" zonder vervelende bezwaren van burgers.

Enquête Eurocircuit

Achtergrond en doel onderzoek

De aanleiding voor het onderzoek betreft de mogelijke overlast van het Eurocircuit, een autorally - en motorcrosscircuit, welke ervaren

wordt door inwoners van de gemeente Valkenswaard . In de periode juli-oktober 2016 zijn handtekeningen verzameld van ruim 450 huishoudens uit de directe omgeving. De petitie met handtekeningen is op 13 oktober 2016 tijdens de commissievergadering aangeboden aan college van burgemeester en wethouders van Valkenswaard en de gemeenteraad.

Doel van deze aanvullende enquête was om een breder inzicht te krijgen in de ervaren overlast van omwonenden maar ook van inwoners van Valkenswaard welke op grotere afstand van het Eurocircuit wonen.

Opzet van het onderzoek

Het betrof een online-enquête , bestaande uit 9 vragen. Het verzoek tot invulling van de enquête is verspreid onder ca 360 e-mailadressen. Daarnaast is het verzoek gedaan via de Facebookpagina Groen en Heem Valkenswaard e.o.

Het onderzoek is gehouden in de periode 16 januari tot 25 januari 2017.

Het aantal respondenten bedraagt 82. Gecorrigeerd voor de verspreiding via Facebookpagina wordt uitgegaan van een respons van ca 20%.

Gesteld kan worden dat vanwege de spreiding van de emailadressen over de hele gemeente Valkenswaard de enquête als representatief kan worden beschouwd en een breed inzicht verschaf in de mate en vorm van overlast ervaren door inwoners van de gemeente Valkenswaard.

Resultaten van de enquête

Enkele opvallende resultaten uit de enquête zijn onder meer dat:

- 52 van de 81 mensen (64,2%) ervaren geluidsoverlast;
- 23 mensen van de 81 (28,40%) ervaren verkeersoverlast;
- 27 mensen van de 81 (33,33%) ervaren overlast tijdens wandelen op b.v. de Malpie;
- 29 mensen van de 81 (35,80%) ervaren overlast voor de natuur;

- 54 mensen van de 70 (77,14%) ervaren de overlast tijdens weekenden;
- Bij 40 mensen van de 74 (18,92% en 35,14%) wordt het woongenot (ernstig) aangetast;

Op 13 maart zijn tijdens een informatieavond de resultaten van de enquête gepresenteerd. Ook werd ingegaan op de actuele situatie aangaande de ontwikkeling van de N69/Westparallel.

Bekijk via onderstaande link de gepresenteerde powerpoint-sheets van de info-avond met alle resultaten van de enquête.

<http://www.groen-heemvalkenswaard.nl/wp-content/uploads/2016/06/Info-avond-13-maart-2017.pptx>

N69/Westparallel

Op 26-01-2017 hield de Raad van State een extra zitting m.b.t. de opgelegde reparatiemaatregelen van de Provincie Noord-Brabant. Dit was de tweede EXTRA zitting, waarbij de Provincie Noord-Brabant haar te nemen maatregelen die in een eerdere zitting als onvoldoende waren beoordeeld kon toelichten.

De leden van de Raad van State, de rechters, hebben veel kritische vragen gesteld over de aangepaste maatregelen van de provincie.

De Provincie blijft van mening dat het probleem van de overlast van de N69 opgelost gaat worden met de Westparallel, dat de kernen ontlast gaan worden en dat de gebiedsimpuls gaat leiden tot veel verbeteringen in de natuur. Geen nieuw feit omdat dit standpunt van de Provincie al jaren wordt uitgedragen.

De rechters stelden vragen over de verplichte compensatie. Met name over de compensatie van oude bossen die worden gekapt. De regel is dat de ouderdom van het bestaande bos bepaalt wat de feitelijke compensatie moet zijn van het gekapte bos. Hoe ouder het bos dat vernield wordt des te meer bos er gecompenseerd moet worden (nieuw

aangelegd moet worden). De vraag die zich dan vervolgens aandient is: hoe oud zijn de diverse bossen, waarbij ook gekeken moet worden naar de bodem en de aanwezige dieren, en zeker niet alleen naar de leeftijd van de bomen.

Er ligt een bindende opgave voor de provincie om 52 hectare bos te compenseren en daarvoor heeft de provincie een zoekgebied van 440 hectaren ter beschikking. Het verbaasde de rechters waarom er na al die jaren overleggen en vergaderen nog steeds geen plaatsen aangewezen zijn waar gecompenseerd gaat worden. Op de vraag waarom er inmiddels wellicht geen 52 hectaren, maar dan toch misschien 20 of 30 hectaren realiseerbaar zouden kunnen zijn was geen passend antwoord beschikbaar. Het antwoord bestond uit twee argumenten: de provincie wil het meeste uit het beschikbare geld halen en de grootte van het project brengt met zich mee dat het "niet simpel" is.

Een ander belangrijk punt is de veiligheid met betrekking tot de transportleiding van SABIC . Dit is een ondergrondse leiding met koolwaterstoffen vanuit Rotterdam naar Lmburg (DSM). In de eerdere tussenuitspraak heeft de Raad van State aangegeven dat de risico's tijdens aanleg en later het gebruik van de weg in kaart moet worden gebracht. Uit de beantwoording bleek dat de verplaatsing van de pijp ter hoogte van Dommelen (westelijke verplaatsing) wel bekeken was en de verlegging bij het gebied "de Takkers" (verdiepen) niet. De reden waarom geen gevolg is gegeven aan deze opdracht bleef onduidelijk.

De Keersopperbeemden, natuurgebied ter hoogte van Dommelen Noord, is een Natura 2000 gebied met daarin het zeldzame beekbegeleidend bos. (Beek- of rivierbegeleidende bossen worden ook wel alluviale bossen genoemd)

Dit bos gaat te veel stikstof krijgen door de nieuwe weg. Dat kan worden gecompenseerd door het gebied natter te maken. Maar hierdoor ontstaat een zeker gevaar dat je te veel sulfaat binnen haalt met het grondwater waardoor de planten in het gebied te veel voedsel krijgen en onder bepaalde omstandigheden afsterven. De provincie had een ultieme maatregel bedacht; dat de nieuwe weg afgesloten zou worden als er teveel sulfaat of voedsel zou komen. Hierop wilden de rechters weten; wanneer is het teveel, hoe meet je de waarde van voedselrijkheid, hoe draai je dat in voorkomend geval terug en hoe lang duurt deze reparatiemaatregel? De provincie kon hier geen passende antwoorden op geven en heeft uiteindelijk tijdens de zitting aangegeven deze "oplossing" in te trekken.

De Raad van State doet naar verwachting rond 20 april uitspraak. De conclusie kan voorzichtig worden getrokken dat het inhoudelijke dossier van de provincie van matige kwaliteit is en dat dit is op te maken uit het grote aantal vragen van de rechters waarop geen of afdoend antwoord kwam. Hiermee zijn de uitlatingen van betrokken bestuurders en de provincie dat het huiswerk opgedragen door de Raad van State in april vorig jaar slechts wat administratieve aanpassingen betrof onzin gebleken!

Informatief

Project Grote Heide

Het gebied Grote Heide omvat zesduizend (!) hectare prachtige natuur en is het grondgebied van zes gemeenten, te weten, Cranendonck, Eindhoven, HamontAchel, Heeze-Leende, Neerpelt en Valkenswaard aan weerszijden van de Belgisch-Nederlandse grens. Het is een uniek natuurgebied waarvan

een groot deel is aangewezen als Natura2000-gebied, waaronder de Malpie. Wat betreft biodiversiteit behoort De Grote Heide tot de top-tien van Europa. De gemeenten werken samen om het gebied meer bekendheid te geven en Valkenswaard wil de komende jaren volop inzetten op “rust en ruimte” in kader van toerisme en recreatie. Ten zuiden van Lage Heide wordt daartoe een Leisure Zuidzone ontwikkeld. Groen en Heem Valkenswaard e.o. heeft deelgenomen aan een drietal werksessies die hebben geleid tot een visie en programma dat in april 2017 door de gemeenteraad wordt vastgesteld.

Voor meer informatie:

<https://www.degroteheide.eu/wat-is-degrote-heide>

Bosmieren vogelvrij in nieuwe Wet natuurbescherming

De kale rode bosmier is nog te zien in het Waalresebos. In het Leenderbos komen ze waarschijnlijk niet meer voor vanwege het kappen van de vele bomen en overige boswerkzaamheden. Dit soort bouwt zijn welbekende koepelnesten, hun burchten, niet meer als het onrustig is. Bij een zonnige dag is er volop leven in en rond het nest. Het bouwen van de burchten is enorm veel werk voor deze bosmieren. Ter vergelijking, we zouden het kunnen vergelijken met de piramiden zoals die gebouwd werden door de oude Egyptenaren. Helaas worden deze burchten

vaak vernield door onwetende kinderen en volwassenen door er bijvoorbeeld met stokken in te steken. Deze burchten kunnen decennialang op dezelfde plek voorkomen en vele honderdduizenden mieren herbergen. Ze vormen “monumenten” in de natuur. De mieren en hun burchten werden tot 1 januari 2017 beschermd door de Flora- en faunawet.

Bij activiteiten in de natuur moesten de burchten en de biotoop (voedselbomen en belangrijke werksterstraten) ontzien worden. In de nieuwe Wet natuurbescherming vallen ze echter buiten de boot en vervalt de beschermde status. Dat kan negatief uitpakken voor het bosecosysteem.

“Monumentale” mierenburcht in Waalresebos.
Foto: Monika van de Ven

Rode bosmieren spelen een uitermate belangrijke rol in het ecosysteem. Ze reguleren populaties van plantenetende insecten en ze vormen een belangrijke voedselbron voor onder andere de groene specht. Belangrijk is vooral dat hun koepelburchten vele andere gespecialiseerde kleine diersoorten herbergen die er een geschikt leefgebied vinden. Rode bosmieren zijn dan ook zogenaamde ‘paraplusorten’ in natuurgebieden; ze zorgen er voor dat er veel andere soorten voorkomen en dat er een gezond ecologisch evenwicht is. Het gaat in ons land om vier soorten: de behaarde bosmier, de kale bosmier, de stronkmier en de zwartrugbosmier.

Activiteiten

Wandeling door waterbergingsgebied van de Dommel

Zondag 5 maart organiseerde Groen en Heem een excursie door het gebied tussen de Luikerweg en de Dommelseweg waar Waterschap De Dommel een waterberging heeft gepland. Onder leiding van Jan Gijsbers van Gijsbers Tuinbouw aan de Kromstraat bezochten we met een groep van zo'n 20 belangstellenden een aantal belangrijke locaties om een goed beeld te krijgen van deze plannen. Gezien het grote maatschappelijke belang van een juiste vaststelling van het waterbergingsgebied was de uitnodiging tevens verstuurd aan Waterschap de Dommel en gemeenteraadsleden van Valkenswaard. Leden van het waterschap (ook van Algemeen Bestuur) waren aanwezig. Van de gemeenteraadsleden was alleen Theo Geldens (H&G) aanwezig.

Van de Redactie

De redactie is op zoek naar input vanuit de leden. Denkt u een bijdrage te kunnen leveren en/of mocht u een leuk, educatief of ander idee voor nieuwe activiteiten hebben dan horen wij dat graag van u. Stuur een email naar info@groen-heemvalkenswaard.nl of

Info avond Eurocircuit en Westparallel/N69

Op maandagavond 13 maart a.s. organiseerde Groen en Heem Valkenswaard e.o. een infoavond over de actuele status van twee voor Valkenswaard ingrijpende projecten, te weten de N69/Westparallel en het Eurocircuit. Ingegaan werd op de belangrijke natuurwaarden van het plangebied (met name Keersopperbeemden) alsmede op de resultaten van de onlangs gehouden online-enquête over mogelijke overlast van de vele activiteiten op het Eurocircuit. Wij kijken terug op een geslaagde avond!

Volg onze [Facebookpagina](#) voor aankomende activiteiten!

stuur uw bijdrage aan het postadres. Ontbreekt er informatie die u wel graag opgenomen zou willen zien? Misschien meer achtergronden, opinie of onderwerpen die we vergeten zijn? Laat het ons weten.

Colofon

Groen en Heem Actueel is het twee maandelijks orgaan van de vereniging Groen en Heem Valkenswaard en omstreken.

Correspondentie adres

Groen en Heem Valkenswaard e.o.
Oranje Nassaustraat 63
5554 AE Valkenswaard
Tel.: 040-22 60 010
info@groen-heemvalkenswaard.nl
www.groen-heemvalkenswaard.nl

Redactie

Eindredactie en Lay-out :
Bas Verbeek
Redactieleden:
Albert Aten en Lambert de
Brouwer

Financieel

IBAN: NL17TRIO0391081616
KvK: 40235293

Aanwijzingen voor auteurs zijn op
aanvraag verkrijgbaar bij de

hoofdredacteur. Artikelen dienen
digitaal te worden aangeleverd.

Adreswijzigingen

Kunnen worden doorgegeven aan
de Groen en Heem
ledenadministratie: [info@groen-
heemvalkenswaard.nl](mailto:info@groen-heemvalkenswaard.nl)

© 2016 Groen en Heem
Valkenswaard e.o.